

Nemzetpolitikai összefoglaló

2014. 14. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Orbán Viktor leleplezte Kosztolányi szobrát Szabadkán

A magyar nyelv fontosságát és összetartó erejét hangsúlyozta Orbán Viktor miniszterelnök Szabadkán Kosztolányi Dezső egész alakos szobrának avatóünnepségén. „Ma már a magyar nemzet jövője minden magát magyarnak valló ember közös felelőssége, és ebben a felelősségben, akár a közös nyelvben, mindannyian osztozhatunk” – szögezte le Orbán Viktor, aki a Vajdaság Magyar Szövetség meghívására érkezett Vajdaságba. A miniszterelnök beszédében kiemelte: akkor is Szabadkára látogatott volna, hogy ha szombaton nem lenne Kosztolányi születésnapja. „A kultúránk mindig is összekötött bennünket, és valahányszor a Vajdaságba érkeztem, habár át kellett lépnem egy határt, mégis mindig úgy érezhettem, otthon vagyok, hálás vagyok ezért önöknek” - fogalmazott Orbán Viktor. „Az április 6-ai választás olyan alkalom lesz, amikor mi magyarok, függetlenül attól, hol élünk, végre ismét közösen dönthetünk a nemzet jövőjéről. Mindez egyszerre ünnep és jóvátétel, bocsánatkérés honfitársainktól, akiket elszakított, szétszórt a történelem és megbántott az anyaország. Őszinte bocsánatkérés, amiért majdnem száz évet kellett várni arra, hogy megtaláljuk azt a megoldást, amely ismét képes a magyarokat egységes nemzetté kovácsolni, hogy az anyaország alkotmányában rögzítsük a nemzet összetartozását” – mondta a magyar miniszterelnök. „Magyar vagyok, magyarul írok, és ennél nagyobb szerelmi vallomást nem tehetek a népemnek. Verseim mellé nem voltam hajlandó erkölcsi bizonyítványt is mellékelni” - idézte Kosztolányi Dezsőt a miniszterelnök, aki így folytatta: „Kosztolányi nem vált rabjává egyetlen politikai nézetnek, eszmerendszernek sem, mert ő más rabja volt, ő a magyar nyelv rabja volt, a magyarul gondolkodás egyszerre jelentette számára az eszmét és a politikát. Tudta, hogy a szó és a szellem nyomán minden porcikájával, leheletével egy közösséghez tartozik, amelynek tagjai itt és ott, mindenütt a világon – mintegy összeesküvésszerűen – magyarul beszélnek. És vallotta, hogy ő ennek a titokzatos egységnek folytatója. Kosztolányi egyetlen óhaja volt, hogy ez a közösség, ez az egység minél erősebb, hatalmasabb és diadalmasabb legyen. Ezért a mi írónk ő” – hangsúlyozta Orbán Viktor, majd a szabadkai Svetozar Markovic Gimnázium két tanulóval együtt leleplezte Kosztolányi Dezső egész alakos szobrát.

Pásztor: Április 6-a a nemzet napja

A Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke szerint április 6. a nemzet napja, amikor arról kell döntenie, hogy a nemzet tagjai össze tudnak-e újra kapaszkodni, bíznak-e egymásban, komolyan veszik-e, hogy minden magyarnak érdeke, hogy a nemzeti érdekérvényesítés erős legyen. Pásztor István arra szólította fel a határon túli magyarságot, hogy „azonnal szavazzanak”, ne várják az utolsó pillanatot. Mutassuk meg magunkat, és járuljunk hozzá ahhoz, hogy erősebb legyen a nemzet, ez a mi érdekünk, mi a nemzet részei vagyunk - fogalmazott. Felszólította a határon túli magyarságot, hogy segítsenek az anyaországiaknak, tőlük pedig azt kérte, hogy támogassák a kiszámíthatóbb, nemzeti erőt, a Fidesz-KDNP pártszövetséget, mert „ez a közös érdek”. Rámutatott: ki kell mondani, magyarnak lenni most nem hátrányt jelent, hanem érvényesülési lehetőséget és

plusz esélyt. Felidézte: a vajdasági magyar közösség sikeres választáson van túl, és ezt úgy sikerült elérni, hogy sok leckét megtanultak: csak akkor van esélyük talpon maradni, ha összefognak, és, hogy csak csatákon keresztül tudják érvényesíteni érdekeiket, amiket nekik kell megvívni, támaszkodva a nemzettestvérekre. Győzelmük ugyanakkor erősíti az erdélyieket, a felvidékieket, kárpátaljaiakat és magyarországiakat is. Az tud érdeket érvényesíteni, aki mögött erős, széles közösségi támogatás van - emelte ki, hozzátéve: ha bárki áthallást vél felfedezni szavai és április 6-a között, akkor az nem a véletlen műve. Pásztor István úgy fogalmazott: az, hogy ma itt lehet, elismerés a vajdasági magyar közösség felé, amelyik az elmúlt évtizedekben - függetlenül a megpróbáltatásoktól - olyan életerőt mutatott és mutat fel, amely bizakodással árasztatja el a lelküket. Tolmácsolta azok üzenetét is, akik közel egy évszázada kisebbségi sorsba szorultak, és az elmúlt kilenc évtizedben így vívták napi csatájukat. „Magyaroknak adja át a magyarok üdvözlését” - fogalmazott Pásztor István, aki szerint az a meggyőződés és hit, hogy magyarnak tartották magukat, megtartotta őket abban a helyzetben is, hogy be tudták várni a nemzet közjogi egyesítésének pillanatát. Ezért köszönetet mondott a Fidesz-KDNP-nek és a kormánynak a két párt nagygyűlésén Budapesten Szólt arról is, hogy a vajdaságiak közel fele igényelte az állampolgárságot, bizonyítva az érzelmi kötődését.

Brüsszelben a kisebbségi jogokért

Az RMDSZ tovább kívánja folytatni a harcot azért, hogy az Európai Unió szabályozást fogadjon el az őshonos nemzeti közösségek védelméről – jelentette ki Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke szombaton Székelyudvarhelyen. A szövetség rendezvényén nyitotta meg az európai parlamenti választási kampányát. Kelemen Hunor beszédében hozzátette, hogy a szövetség a luxemburgi bíróságon keresi igazát az Európai Bizottság által elutasított polgári kezdeményezése ügyében, de emellett meg akarja erősíteni az európai kisebbségi szolidaritást, és további partnereket keres a közös igazság érvényesítésére. „Brüsszelnek is meg kell értenie, hogy nem dughatja fejét a homokba. Európa szabadsága azon is múlik, hogy szabadnak érzik-e magukat a nyelvi és etnikai őshonos kisebbségek” – jelentette ki Kelemen Hunor. Az RMDSZ elnöke arra figyelmeztetett, ha az RMDSZ jelöltjei nem jutnának be az Európai Parlamentbe, helyeiket román képviselők foglalnák el, akik sem Bukarestben, sem Európában nem tudják, és nem akarják az erdélyi magyarság érdekeit képviselni. Markó Béla, az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője, a szövetség korábbi elnöke Trianont megemlítve idézte fel, hogy mi történik, ha a magyarság képviselői nincsenek jelen a döntések meghozatalakor, ha nem tudnak hatással lenni Európára. Markó úgy vélte, a közösségnek a közöny, a kishitűség a legveszélyesebb ellenfele. Az RMDSZ jelöltlistáját vezető Winkler Gyula európai parlamenti képviselő arról beszélt, hogy a most kezdődő új tervezési időszak Erdély gazdasági fellendítésére, Székelyföld, a Partium, a Bánság modernizációjára is új lehetőségeket nyújt. Meglátása szerint a gazdasági fejlesztés eszközt ad a közösség kezébe, hogy az autonómia alapjait is megerősítse. A kampánynyitó

gyűlés díszmeghívottja Bőjte Csaba ferences szerzetes volt, aki elmondta, azért nem vállalta, hogy az RMDSZ jelöltlistáján szerepeljen, mert úgy gondolja, mindenkinek a maga helyén kell végeznie a dolgát, ő pedig a maga helyét a nehéz sorsú erdélyi gyermekek mellett látja. Az erdélyi magyar szervezetek közül egyedül az RMDSZ indít jelölteket a május 25-i európai parlamenti választásokon, a szövetség listáját a Magyar Polgári Párt (MPP) is támogatja.

Megkapta az MPP az RMDSZ autonómiatervezét

Megkapta a Magyar Polgári Párt (MPP) az RMDSZ 18 oldalas autonómiatervezetét, tanulmányozzák, véleményezik, majd közös munkacsoportot hoznak létre a konszenzusos változat kidolgozására – jelentette be Kulcsár Terza József, az MPP Kovászna megyei szervezetének elnöke. Mint a politikus hangsúlyozta, az RMDSZ–MPP-megállapodás egyik konkrét feltétele volt az autonómiatervezet kidolgozása és benyújtása. Hozzátette: Biró Zsolt, az MPP országos elnöke jogászként őt jelölte a közös munkacsoportba, ugyanakkor ragaszkodnak ahhoz, hogy az SZNT-t is vonják be a tervezet véglegesítésébe, mert – mint fogalmazott – „az SZNT az MPP ikertestvére”. Az MPP-s politikus egyébként első olvasatra hosszúnak és hiányosnak tartja a tervezetet. Mint mondta, ragaszkodnak ahhoz, hogy az pontosan szabályozza: az adók helyben maradnak, és hogy az igazságszolgáltatásban lehet használni a magyar nyelvet. Mint elhangzott, a konszenzusos autonómiatervezet kidolgozására nincs határidő, számukra a lényeg, hogy a dokumentum megfelelőképpen szabályozza a Székelyföld autonómiáját. Az MPP számít arra, hogy a parlament visszautasítja a tervezetet, ám abban is bíznak, hogy a kormányon levő RMDSZ rá tudja venni koalíciós partnereit, hogy tárgyaljanak az autonómiáról. A Krónikának adott interjúban Biró Zsolt elmondta: az RMDSZ-szel kötött megállapodás „a Magyar Polgári Párt szempontjából mindenképpen előrelépésnek és kitörésnek számít, hiszen a protokollum olyan tételeket tartalmaz, melyek eszközöket biztosítanak céljaink megvalósításához. Láthatóvá teszi az MPP-t és bevonja a közös munkába”. Az MPP elnöke kifejtette: „a szerződés aláírása ugyanakkor nagyon fontos lépés az erdélyi magyar pluralista rendszer hitelesítésében. Az RMDSZ – vagy nevezem én is klubcsapatnak –, amely eddig egyedül szerette volna uralni a mezőnyt, most azáltal, hogy egy másik magyar alakulattal protokollumot kötött, egyértelműen elismerte, hogy nem egyedüli szereplője az erdélyi magyar közéletnek. Ezzel meg jelentős áttörést értünk el, és egy lépést tettünk egy majdani válogatott felállítására felé”.

Leváltották a „perkirályt” – Marius Popică az új kovásznai prefektus

Menesztették tisztségéből a székely szimbólumok használata miatt több pert is kezdeményező Dumitru Marinescut, Kovászna megye szociáldemokrata prefektusát, helyére Marius Popicát, a Mezőgazdasági Intervenciók és Kifizetési Ügynökség (APIA) megyei igazgatóját nevezték ki. Marinescu elődjét, Codrin Munteanut tavaly januárban váltották le, ellene is a magyar szimbólumok és a magyar nyelv elleni támadások miatt

emelték fel szavukat a magyar politikusok. Tamás Sándor több alkalommal is kifejtette, nem tartja jó megoldásnak, hogy olyan ember töltsen be a Kovászna megyei prefektusi tisztséget, aki „etnikai értelemben túlfeszíti a húrt”. „Codrin Munteanu és Dumitru Marinescu is ezt tették, amikor sorozatban támadták a magyar nyelvhasználatot és szimbólumokat” – szögezte le a háromszéki politikus. Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere szerint olyan személy kell, hogy legyen a kormány megbízottja, aki nem bántja a magyar közösséget, és egyformán őrködik a román és a magyar nyelvhasználat törvényessége felett. Az elmúlt két év alatt a Kovászna megyei prefektusok több mint 50 közigazgatási eljárást kezdeményeztek a magyar nyelvhasználat és szimbólumok ellen. Dumitru Marinescu kormány megbízottként több mint húsz zászlópert indított, holott az országban sehol máshol nincsenek ilyen jellegű perek, bár több romániai település fogadott el saját jelképeket.

Andrej Kiska lesz Szlovákia következő köztársasági elnöke

Nem kis meglepetésre Andrej Kiska független államfőjelölt hatalmas előnnyel nyerte meg a szlovákiai államfőválasztás második fordulóját. Kiska az összes voks 59,5 százalékát szerezte meg, míg ellenfele, Robert Fico kormányfő csak a szavazatok 40,5 százalékát gyűjtötte be. A választásokon a részvételi arány 50,5 százalékos volt, azaz hét százalékkal magasabb, mint az első fordulóban. Elemzők szerint a választópolgárok érezték, hogy az új államfő megválasztásától nagyobb a tétje a mostani voksolásnak, hiszen arról is dönteniük kellett, hogy a jövőben minden hatalom egyetlen párt, a Smer kezében összpontosul-e, vagy a jelenlegi kormánypártot némileg gátolhatják majd hatalmi törekvéseiben. A Nagymihályi járás kivételével minden magyarok által is lakott járásban nagyobb bizalmat szavaztak a választópolgárok Andrej Kiskának, mint Robert Ficónak. A hivatalos végeredmények szerint Kiska a legnagyobb arányú támogatásban a dél-szlovákiai választási körzetekben részesült: a dunaszerdahelyiben az ott leadott szavazatok 92,74, a komáromiban 86,53 százalékát kapta. Az MKP közleményében meglepésnek adott hangot amiatt, hogy „a Dél-Szlovákiában élő magyar választók elutasították Robert Fico eddigi politikáját”. A közlemény megállapítja, hogy az első magyar nemzetiségű elnökjelölt indításának, valamint az MKP kampány alatti magatartásának köszönhetően a magyar kártya jóval kisebb szerepet játszott, mint öt évvel ezelőtt. Az MKP bízik abban, hogy Andrej Kiska magas támogatottsága Dél-Szlovákiában arra ösztönzi őt, hogy aktív szerepet vállaljon a szlovákiai magyarság fogyásának megállításában és a dél-szlovákiai régiók felzárkóztatásában. „Reméljük, hogy az új köztársasági elnök tevékenysége során jóval tovább lép a kampányban a magyarsággal kapcsolatban megfogalmazott általánosságoknál. Az előlegezett választói bizalom jó alapul szolgálhat ahhoz, hogy a köztársasági elnöki hatásköröknek megfelelően változzon a szlovákiai kisebbségpolitika, különös tekintettel a jogi, intézményi és pénzügyi keretekre. E célok elérése érdekében az

MKP nyitott az Andrej Kiskával való együttműködésre” – áll a felvidéki magyar párt közleményében.

Pásztor: Öt minisztériumban vagyunk érdekeltek

Államtitkári szinten a VMSZ öt minisztérium munkájában érdekelt, jelentette ki a Politikának adott interjújában Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke. Mint mondta, még nem ismeretes, milyen lesz az új kormány szerkezete, de azok a területek, amelyeken a VMSZ-nek megfelelően képzett szakemberei vannak, az infrastruktúra, az egészségügy, a szociális politika, a mezőgazdaság és a gazdaság. „Azt hiszem, ez nem túlzott ambíció és ennyi mozgásteret kaphatunk, mi pedig képzett szakembereket tudunk felkínálni, mert nem azt akarjuk, hogy pozícióhoz jussunk, miközben szégyenkeznünk kell a pozíciókat betöltő emberek teljesítménye miatt” – mondta Pásztor. A VMSZ vezetője elmondta, pártja érdekelt abban, hogy megállapodjon a Szerb Haladó Párttal a kormányzásban való részvételről, de erről még sem hivatalos, sem nem hivatalos tárgyalások nem folytak. „Az SNS-ből korábban készségüket fejezték ki, hogy a választások utáni megállapodással tartozzon a VMSZ is a parlamenti többséghez, s nem úgy látom, mintha ettől a szándéktól elálltak volna. Ami bennünket illet, semmilyen külön feltételünk nincs” – fejtette ki Pásztor István. A tartományi választások lehetséges kiírásával kapcsolatban Pásztor megismételte korábbi álláspontját, miszerint, amint megteremtődnek a feltételek, a tartományi képviselőház elnökeként kiírja a választásokat, de addig nem.

Brenzovics László a KMKSZ új elnöke

Brenzovics Lászlót választotta elnökévé 25., tisztújító közgyűlésén a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) szombaton Ungváron, miután Kovács Miklós eddigi elnök 18 év után leköszönt tisztségéről és nem jelöltette magát újra a szervezet vezetői posztjára. A fórumot köszöntő beszédében Kövér László, az Országgyűlés elnöke elismerését fejezte ki negyedszázados működéséért a KMKSZ-nek, a Kárpát-medence – mint fogalmazott – legnehezebb körülmények között élő magyar közössége leghűségesebb érdekvédelmi szervezetének. Külön köszönetet mondott Kovács Miklósnak, a szervezet leköszönt elnökének a szövetségben 25 éven át folytatott önfeláldozó tevékenységéért. Az aktuális kérdésekről szólva a házelnök hangsúlyozta: a mai kiszámíthatatlan időben Magyarország minden szomszédos ország, így Ukrajna tekintetében is nemzetpolitikai szempontból rendkívül kiszámítható ország és az is marad. Hozzátette: ennek a lényege, hogy „igényeljük a kettős állampolgárság lehetőségét minden Kárpát-medencei magyar részére, igényeljük a kulturális, illetve területi autonómia lehetőségét minden Kárpát-medencei

magyar közösség részére.” Szerinte ez a két intézmény tiszteletben tartja és szavatolja minden olyan érintett szomszédos ország területi sérthetlenségét, amely tiszteletben tartja és szavatolja a magyar nemzeti közösségek nyelvi és kulturális azonosságának megőrzését és szülőföldjén való megmaradását. Elmondta, Magyarország e két igényét minden szomszédjával, így Ukrajnával szemben is fenn fogja tartani – tette hozzá, megjegyezve: ami jó Európának, az jó az EU felé tartó Ukrajnának is. Kifejtette: az EU-tagországokban létező kettős állampolgárság és területi autonómiák megerősítették a stabilitást és a polgárok jólétét, s ezek Ukrajnában is jótékony hatással lehetnek majd. Kövér hozzátette: Magyarország mindent meg fog tenni annak érdekében, hogy – az ukrán állam egyetértésével – a 2018-ban tartandó magyarországi országgyűlési választásokra minden kárpátaljai magyar szabadon rendelkezessen a magyar állampolgárságával, és szabadon élhessen választási jogával.

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) stratégiai céljai változatlanok maradnak a jövőben, a jelenlegi, elhúzódó ukrajnai válsághelyzetben ugyanakkor a kárpátaljai magyar közösség biztonságának a szavatolása a szervezet fő célja – mondta el Brenzovics László. A KMKSZ új elnöke hozzátette: a szervezetnek továbbra is keresnie kell a lehetőséget a kárpátaljai magyarság problémáinak hosszú távú rendezésére. A szövetség mindent meg fog tenni a kisebbségeket érintő ukrán jogszabályok, köztük a nyelvtörvény módosítása esetén, hogy bővüljenek a nemzetiségek meglévő jogai, s a magyarokat is érintő jogszabályok kidolgozásába vonják be a KMKSZ-t.

